

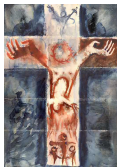

Beleidsplan DIACONIE

PKN Ouderkerk aan de Amstel

December 2023

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
1. Besteding, inzameling, bezit en beheer	4
2. Avondmaal	6
3. Diaconale diensten	6
4. Verdere activiteiten	7
5. Organisatie, zichtbaarheid en toerusting	8
6. Tot slot	9

INLEIDING

Dit diaconale beleidsplan is het beleidsplan van het College van Diakenen van de Protestantse Gemeente te Ouderkerk aan de Amstel. In dit beleidsplan wordt kort beschreven wat de ambities zijn van de Amstelkerk en hoe de diaconie daar vorm aan geeft. Dit beleidsplan strekt zich uit over de jaren 2023 – 2026 en zal jaarlijks worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld, zodat het een levend document is.

De ambities die zijn beschreven in het Beleidskader Amstelkerk 2021-2026 zijn:

1. Het vergroten van de samenhang binnen de kerkgemeenschap
2. Aansluiting zoeken bij maatschappelijke behoeftes
3. Het realiseren van geestelijke groei en verdieping en het bieden van pastorale en diaconale steun
4. Een missionaire gemeente zijn

Diaconaat

Het werk van de diaconie is gebaseerd op de woorden "*barmhartigheid*" en "*gerechtigheid*", die in het Oude Testament een centrale plaats hebben. In de Joodse traditie heeft spreken direct te maken met doen. Barmhartigheid en gerechtigheid doen, komen daar concreet tot uiting in bijvoorbeeld het laten liggen van aren op het veld voor de armen en het kwijtschelden van schulden elke zeven jaar. De boodschap van het evangelie komt niet alleen tot ons met het woord van vergeving en bevrijding, maar ook met de daad van barmhartigheid en gerechtigheid.

"Diakonia" betekent dienst en de diaken wil dienaar zijn. Een persoonlijke dienst van de één aan een ander. Om eerste te worden moet men de allerlaatste willen zijn, en zo dienaar, diaken, van allen. In navolging van Jezus, die, zoals in het Nieuwe Testament beschreven staat, de voeten waste van zijn discipelen voor het Laatste Avondmaal. Je naaste recht doen en God liefhebben zijn twee kanten van dezelfde medaille. De verhouding die wij tot elkaar hebben verwijst naar onze houding tot God.

Dienen is een activiteit van twee partijen: van de gever en de ontvanger, geen liefdadigheid van bovenaf, waarbij de ontvanger passief zijn hand ophoudt. "*Wederkerigheid*" houdt in luisteren naar noden en inzichten van mensen en op gelijkwaardige wijze hulp bieden; de ander helpen weer op eigen benen te staan. In het diaconaat worden mens en samenleving als het ware met de ogen van behoeftigen gezien. Diaconie betekent meelijden, meeleven en belangeloos omzien naar de ander. Diaconie houdt ook in dat er moet worden geluisterd naar mensen die niet (meer) gewend zijn gehoord of gezien te worden. En het kan betekenen dat diakenen de overheid en de samenleving op hun verantwoordelijkheid met betrekking tot sociale vraagstukken moeten wijzen.

In de traditie van het diaconaat staat het materiële omzien naar elkaar centraal. Dit in onderscheiding van het geestelijk bij elkaar betrokken zijn, wat in het pastoraat plaatsvindt. In het verleden keken de diakenen vooral om naar de armen in de plaatselijke kerkelijke gemeente door het geven van materiële hulp. In onze welvarende westerse samenleving met zijn sociale wetgeving is dit nog slechts in enkele gevallen nodig, en dan kan het trouwens wel erg noodzakelijk zijn. Er is een accent komen te liggen op materiële hulp aan verre naasten, maar de vraag om hulp op nationale schaal groeit.

Bij het verschil tussen diaconaat en pastoraat gaat het om een onderscheid, maar niet om een scheiding. Diaconale en pastorale taken vloeien in elkaar over. Diaconaat is meer dan geld, pastoraat is meer dan een pastoraal gesprek voeren.

Diaconaat is de taak van de hele gemeente. De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld: door te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is, en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt. Diaconaat is een dimensie van het gemeente-zijn, de gemeente is een diaconale gemeenschap. Diakenen zijn uit haar midden benoemd om de gemeente voor te gaan en aan te moedigen in deze taak. Het is belangrijk dat de gemeente zich betrokken voelt bij en op de hoogte is van het diaconale werk en zich verbonden voelt met de diakenen. Evenzo is het van belang dat de diakenen zich gesteund en gevoed weten vanuit de gemeente. Want diaconaat, dat doe je samen: voor anderen en mét anderen.

Na deze algemene kenmerken van diaconaat, wordt in het vervolg behandeld hoe de diaconie in Ouderkerk daar invulling aan heeft gegeven en gaat geven. De diaconie formuleert in voornamelijk haar taakopvatting voor de komende jaren. Successievelijk komen de volgende onderwerpen aan bod:

7. Besteding, inzameling, bezit en beheer
8. Avondmaal
9. Diaconale diensten
10. Verdere activiteiten
11. Organisatie, zichtbaarheid en toerusting
12. Tot slot

1. Besteding, inzameling, bezit en beheer

a. Besteding

Vanouds is het steunen van diaconale doelen, meestal door middel van financiële bijdragen, de kerntaak van de diaconie. Een van de inkomstbronnen van de diaconie zijn de opbrengsten van de collecten. De collecten worden bepaald volgens een van tevoren vastgesteld collecterooster, welke uiterlijk in de maand december is opgemaakt voor het komende kalenderjaar. De doelen staan in blokken per maand (11 à 12 per jaar).

Binnen de vier soorten doelen, te weten; kansarmen in Nederland, medisch werk, kinderen, en armoedebestrijding wereldwijd, wordt per maand een doel specifiek gemaakt. Ongeveer een kwart van de collecten is voor het algemene werk van de diaconie, de rest bestaat uit de gekozen doelen.

Van tevoren wordt informatie over het doel gegeven, waardoor het doel meer betrokkenheid en gezamenlijke verantwoording krijgt in de gemeente. In de veertigdagentijd wordt er voor een doel gecollecteerd dat wordt gekozen door de ZWO-commissie in samenspraak met de jeugd.

De collectes voor het algemene werk van de diaconie worden in elk geval aan de volgende doelen besteed.

1. De *diaconale quotumheffing* van de Protestantse Kerk in Nederland. Het diaconaal quotum wordt gebruikt als bijdrage in de financiering van het totale landelijke en regionale diaconale kerkenwerk en de hoogte wordt centraal vastgesteld.
2. De jaarlijkse dankdag, ingezamelde levensmiddelen, fruit om aan een gekozen doel weg te geven
3. De wekelijkse bloemengroet
4. Het Heilig Avondmaal in de Amstelkerk
5. De jaarlijkse ontmoetingen: de Witte Donderdagviering en het kerstfeest voor ouderen
6. De kerstattenties, narcissen voor de Paasdienst
7. De geef- en neemkast naast de kerk

b. Inzameling

Sinds we te maken hebben gehad met Covid 19 zijn we overgestapt naar 'digitaal collecteren', in de dienst is op de beamer het rekeningnummer van de diaconie zichtbaar en het doel.

Ook zijn er onlangs bij de uitgang vaste collectebussen gekomen voor de diaconie en de kerk voor gasten en mensen die dit toch prettiger vinden.

De opbrengsten die op de rekening van de diaconie worden overgemaakt worden gecontroleerd door de penningmeester en financieel administrateur, waarna laatst genoemde dit aan het eind van de maand overboekt naar het bankrekeningnummer van het desbetreffende doel.

De opbrengsten uit de collectebus worden geteld door de dienstdoende diaken in het bijzijn van een andere ambtsdrager.

Incidenteel krijgt de diaconie op andere wijze geld, bijvoorbeeld door speciale giften.

c. Bezit en beheer

De diaconie beheert gelden en onroerend goed. Met dit eigen financieel vermogen verzekert de diaconie zich tot op zekere hoogte van een redelijk stabiele inkomstenbron. Om het vermogen en de inkomsten hiervan op een redelijk niveau te houden wordt gekozen voor een mix van spaarrekeningen en beleggingen in beleggingsfondsen. Voor de beleggingen wordt gewerkt volgens het opgestelde beleggingsstatuut. Er wordt een beleggingsstatuut geschreven, deze zal eind voorjaar 2024 klaar zijn. Kernbegrippen daarin zijn: defensief, volgens ethische normen en aandacht voor duurzaamheid. Alleen het gedeelte van het vermogen dat niet op korte termijn nodig is voor het goed functioneren van de diaconie komt voor belegging in aanmerking.

Een gedeelte van het financieel vermogen van de diaconie kan als lening beschikbaar gesteld worden voor grotere projecten, als ondersteuning, elders in Nederland. Deze leningen worden verstrekt via het Protestants Diaconaal Krediet Nederland dat tegen een lage rente leent bij Diaconieën (voor concrete projecten) en met deze bedragen een lening verstrekt aan die projecten. De diaconie heeft inmiddels een aantal leningen verstrekt. Ook plaatselijk aan het hospice ZuiderAmstel. Voor details zie de jaarrekening.

Er kan worden besloten tot een deels interen op het vermogen ten behoeve van een speciaal doel of in tijden dat er een grotere behoefte bestaat aan directe hulp. Er wordt een minimumvermogen aangehouden; de hoogte daarvan wordt in de jaarrekening aangegeven. Voorhand wordt gekozen voor een voorzichtig beleid bij het aanspreken van

het vermogen. Wij willen de ons toevertrouwde middelen zo beheren dat we ons werk voor de lange termijn kunnen blijven volhouden.

De diaconie bezit van oudsher onroerend goed: nu vijf panden, die allen in de onmiddellijke omgeving van het kerkgebouw zijn gesitueerd. De vier woningen worden verhuurd, waarvan drie in de lage huursector. De diaconie heeft in 2013 de toewijzingsprocedure voor deze diaconiehuizen vastgesteld. Daartoe behoort ook de hoogte van de te betalen huur. Kortgezegd komt het erop neer, dat de huizen bestemd zijn voor betrokken oudere kerkleden. De hoogte van de huur van de drie woningen in de sociale huursector is vastgesteld op basis van gemeentelijke bepalingen, waarbij een korting van 10% wordt toegepast. Ook voor de financiële criteria waaraan een huurder moet voldoen, wordt bij gemeentelijke criteria aangesloten. Er is een document beschikbaar waarin de toewijzingsprocedure precies wordt geformuleerd.

Verder wordt er een pand verhuurd aan de Stichting Historisch Museum Amstelland.

Aangezien het bezit en het beheer van het onroerend goed veel aandacht van de diaconie eist en niet tot haar kerntaak behoort, heeft ze overwogen, of ze geen afstand van dit bezit zou moeten doen. Ze heeft echter besloten om deze panden niet af te stoten, deels vanwege de lange traditie van dit diaconale bezit en deels om zich van een gepaste sfeer rond het kerkgebouw te vergewissen.

Het beheer van de financiële zaken berust bij de penningmeester en de financieel administrateur. Naast het uitvoeren en de administratieve verwerking van financiële mutaties en het opstellen van de jaarrekening en begroting, Daarnaast behelst de taak ook uit het "beheer van het vermogen".

De financiële mutaties worden gecontroleerd door een tweede persoon uit de diaconie.

2. Avondmaal

In de vroege Christelijke gemeenten was het avondmaal een taak voor de diakenen. Het avondmaal had toen de functie van de maaltijd vieren met de hele gemeente, arm en rijk, naast het herdenken van het sterven van Jezus. De tegenwoordige Avondmaalsviering heeft alleen de laatste functie. De diakenen hebben er in onze gemeente een belangrijk aandeel in. Ze bereiden de viering voor en voeren dit samen met de predikant uit. Ze verzorgen de voorbeden. Er is een lopende avondmaalsviering. De predikant deelt het brood en de wijn wordt door de diakenen op twee plaatsen voor in de kerk uitgedeeld.

3. Diaconale diensten

Jaarlijks worden diensten gehouden die door de diaconie worden georganiseerd: twee keer per jaar een Werelddiaconaatdienst, één keer per jaar een dienst voor het Binnenlandse diaconaat, één keer per jaar een Zendingdienst en de Dankdienst voor het gewas.

De commissie voor Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO), bestaat uit twee taakgroepleden van de diaconie, bereidt de Zendingdiensten en Werelddiaconaatdiensten voor. De eredienst wordt opgebouwd rondom een bepaald thema en een bepaald project. Voor dat project wordt dan gecollecteerd. Hierbij wordt aangesloten bij *Kerk in Actie*. De dienst voor het binnenlandse diaconaat wordt door enkele diakenen voorbereid.

Voorafgaand aan de Dankdienst voor gewas en arbeid in november zamelt de diaconie fruit e.d. in. Deze gaven worden daarna met behulp van gemeenteleden weggebracht. Elk jaar wordt opnieuw bezien waar deze gaven voor bestemd zijn. De opbrengst van de collecte van die zondag gaat naar hetzelfde doel.

4. Verdere activiteiten

a. De gemeenteavond

De diaconie is altijd bereid om een thema-avond mee voor te bereiden.

b. Bloemen op de tafel

Er is een diaken contactpersoon voor de vrijwilligers van de bloemendienst, die voor de zondagmorgendienst boeketten/stukjes verzorgen. De taakgroep Pastoraat beslist naar wie de bloemen gaan. Wegbrengen van de bloemengroet vindt plaats met hulp van gemeenteleden onder verantwoordelijkheid van de dienstdoende diakenen. Een kaart met de namen van aanwezige gemeenteleden wordt toegevoegd. Deze kaart kan vooraf aan de dienst door de gemeenteleden worden getekend bij de ingang.

c. Paasnarcissengroet

Elke kerkganger krijgt met Pasen een bosje narcissen van de diaconie, die bijvoorbeeld ter bemoediging aan iemand kan worden doorgegeven.

e. Kerstattenties en Kerstpakketten

De diaconie brengt samen met gemeenteleden voor kerst een attentie (met bezoek) bij mensen uit de kerkelijke gemeente, die te maken hebben met langdurige en/of ernstige ziekte, een partner hebben verloren in het afgelopen jaar, eenzaam zijn, door ziekte onverwacht niet naar het kerstfeest voor ouderen kunnen komen e.d. De lijst van deze mensen wordt vastgesteld in overleg met de taakgroep Pastoraat.

De afgelopen jaren verzorgde de diaconie samen met de parochie van de Urbanuskerk kerstpakketten voor gezinnen die daarvoor in aanmerking komen. Ze is van plan dat te blijven doen wanneer daaraan behoefte is. Het afgelopen jaar hebben we ook adressen doorgekregen van de Rikistichting en de basisscholen hier in Ouderkerk aan de Amstel.

f. Verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat behoeven

Diakenen proberen signalen, waar dan ook in de samenleving, op te vangen van (groepen) mensen in nood. Het gaat daarbij om mensen binnen en buiten de eigenlijke kerkelijke gemeente. In principe wordt voor iedereen, die in nood verkeert en/of voor wie de menswaardigheid van het bestaan in gevaar komt, getracht om bijstand, verzorging of bescherming te verlenen. Waar nodig kan de diaconie helpen en/of doorverwijzen naar de juiste instanties.

Uitgangspunten bij het verlenen van financiële steun door de diaconie zijn:

- De mens staat centraal bij de hulpvraag
De diaconie probeert de hulp op een menswaardige manier te geven met respect voor de keuzes van de hulpvrager.
- De hulp vanuit de diaconie is aanvullend
Er wordt altijd eerst gezocht of er regelingen of voorzieningen zijn waar aanspraak op gemaakt kan worden.
- De hulp van de diaconie is incidenteel, in geval van nood en van tijdelijke aard
- De diaconie biedt geen professionele hulp
De hulp is gericht op samen zoeken naar de juiste oplossing en/of hulpverlener.

Voor financiële ondersteuning heeft de diaconie richtlijnen opgesteld. (protocol hulpverleners)

g. Jeugd en jongeren

De diaconie wil bewaken dat bij activiteiten van de diaconie met deze doelgroep rekening gehouden zal worden en dat, indien mogelijk, activiteiten voor jeugd en jongeren een diaconaal aspect bevatten.

5. Organisatie, zichtbaarheid en toerusting

a. Diaconale vertegenwoordiging in de dienst

In principe is er elke kerkdienst een diaconale vertegenwoordiging, dus ook bij rouw- en trouwdiensten. In de zondagochtenddienst is er normaliter één diaken

b. De kerkenraad

Door het lidmaatschap van alle diakenen van de kerkenraad draagt de diaconie bij aan het bestuur van de kerk. Hierdoor wordt gewaarborgd dat, indien gewenst, diaconale thema's in de kerkenraad aan de orde komen. Contacten met andere taakgroepen lopen formeel via de kerkenraad. De voorzitter van de diaconie is lid van het moderamen van de kerkenraad.

c. Publiciteit: het kerkblad, de nieuwsbrief en de website

Door middel van stukjes in het kerkblad, de nieuwsbrief en op de website wordt het werk van de diaconie regelmatig onder de aandacht van de gemeente gebracht.

d. Externe contacten

Het *Grootstedelijk Diaconaal Overleg Amsterdam* is een jaarlijks overleg van de diaconieën in de classis Noord-Holland, om elkaar te informeren, te stimuleren en te inspireren. Zo mogelijk sluit iemand (of meerderen) hierbij aan.

Gezien de ontwikkelingen dat meer en meer gemeenten samenwerken staat ook de diaconie met het oog op de toekomst hiervoor open.

e. Continuïteit, vergadering, draaiboek

De diaconie vergadert één keer in de maand, behalve in de zomer. Op de agenda staan alle lopende (praktische)- en beleidszaken. Samen met de secretaris en de penningmeester vormt de voorzitter het moderamen van de diaconie. Parallel aan het meerjarenplan wordt het draaiboek samengesteld. Hierin staan de taken uitgewerkt in een stappenplan en is een jaaragenda opgenomen. Daarnaast wordt er elk jaar aan het begin van een nieuw jaarseizoen een korte evaluatie geschreven van de activiteiten van het afgelopen jaar en wordt er een nieuw jaarplan opgesteld.

De diaconie bewaakt de continuïteit van haar werk door nieuwe diakenen te werven.

f. Toerusting

De diakenen wordt de mogelijkheid geboden zich te informeren over en toe te rusten voor hun taak. Daartoe krijgen alle kerkenraadsleden het blad Protestant en Petrus. Op regionaal en landelijk niveau worden cursussen georganiseerd.

g. Maatschappelijke betrokkenheid

Onder meer door opname in het collecterooster steunt de Amstelkerk verschillende maatschappelijke doelen in de omgeving;

- Stap Verder, diaconaal oecumenisch centrum in Amsterdam-Zuidoost
- Voedselbank Diemen
- Rikistichting
- Stichting de Regenboog
- onze eigen Geef- en Neemkast tegen (voedsel)armoede en verspilling

6. Slot

De diaconie van de PKN in Ouderkerk aan de Amstel heeft een verscheidenheid aan taken. Deze taken worden uitgevoerd door de taakgroep diaconie, die bestaat uit vier bevestigde diakenen en vier taakgroep leden waarvan een financieel administrateur, twee ZWOleden en een taakgroep lid. Deze vier zijn géén ambtsdrager. De diaconie van de Protestantse kerk van Ouderkerk aan de Amstel heeft de afgelopen jaren haar werk met enthousiasme uitgevoerd. Ook de diaconie wil haar aandeel in de realisatie van het beleidsplan van de Amstelkerk leveren. De diaconie heeft vertrouwen dat ze met geestdrift en vitaliteit de komende periode aan haar opdracht kan werken en zo hoopt ze gestalte te geven aan het streven om te leven in navolging van Christus.

Besproken in de kerkenraadsvergadering 22 januari 2024.